

Beerendonk van, André (PJA)

Van: Griffie
Verzonden: woensdag 28 juni 2017 16:12
Aan: Otten, Paul (P); Wolfs, Madeleine (M)
Onderwerp: FW: Indirect Tax Alert: recht op aftrek van btw bij bouw brede school (gemeente Woerden)

Van: Koogje-Houdijk, Hanny (NL - Rotterdam) [mailto:HKoogjeHoudijk@deloitte.nl] **Namens** Wiersma, Reinder (NL - Rotterdam)
Verzonden: woensdag 28 juni 2017 9:37
Aan: Peters, Rob (NL - Eindhoven) <RobPeters@deloitte.nl>
CC: Wiersma, Reinder (NL - Rotterdam) <ReWiersma@deloitte.nl>; Soetens, Franklin (NL - Eindhoven) <FSoetens@deloitte.nl>; Ruijters, Jos (NL - Eindhoven) <JRuijters@deloitte.nl>; Hoogendoorn, Ilona (NL - Rotterdam) <IHoogendoorn@deloitte.nl>
Onderwerp: Indirect Tax Alert: recht op aftrek van btw bij bouw brede school (gemeente Woerden)

Nederland | Indirect Tax | Juni 2017

Indirect Tax Alert

Recht op aftrek van btw bij bouw brede school

Op 23 juni 2017 heeft de Hoge Raad (eind)uitspraak gedaan in de procedure van de gemeente Woerden inzake het recht op aftrek van btw bij de bouw van een brede school. In deze Indirect Tax Alert bespreken wij de achtergrond van deze uitspraak en de uitspraak zelf en benoemen wij het belang voor de praktijk.

Verloop van de procedure

Op 29 mei 2015 heeft de Hoge Raad in deze zaak prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: Hof van Justitie). In navolging op het arrest van het Hof van Justitie van 22 juni 2016 heeft de Hoge Raad thans (eind)uitspraak gedaan.

Feiten en omstandigheden

In deze zaak heeft de gemeente Woerden twee (school)gebouwen laten bouwen en deze ruim onder de kostprijs geleverd aan een stichting. In de gebouwen zijn zowel een school gehuisvest als andere organisaties, zoals zorginstellingen, een kinderopvangcentrum, een bibliotheek en sportaccommodaties. Het betreft een zogenaemde brede school. De stichting heeft een gedeelte van de betrokken gebouwen om niet in gebruik gegeven aan verschillende gebruikers (de scholen) en een deel tegen vergoeding verhuurd, deels belast met btw.

Tussen de gemeente en de stichting is afgesproken dat de stichting de koopsom schuldig blijft en dat de schuld wordt omgezet in een rentedragende lening. De stichting lost de lening af met het bedrag aan terug te vorderen btw die bij de levering van de gebouwen door de gemeente aan de stichting in rekening is gebracht. Dit betreft de in rekening gebrachte btw voor zover deze toerekenbaar is aan de btw-belaste verhuur door de stichting aan de gebruikers van de gebouwen.

De gemeente is van mening dat de btw op de bouwkosten volledig aftrekbaar is ondanks dat de gebouwen onder kostprijs aan de stichting zijn geleverd. Ook in die situatie is er volgens de gemeente namelijk sprake van een btw-belaste levering. De Belastingdienst deelt deze mening niet. De Belastingdienst stelt zich onder andere op het standpunt dat geen sprake is van een levering voor de btw. Daar vanuit gaande heeft de gemeente Woerden ten onrechte btw in aftrek gebracht.

Hoge Raad in 2015 en uitspraak Hof van Justitie

De Hoge Raad heeft in deze procedure op 29 mei 2015 reeds geoordeeld dat de gemeente als btw-ondernemer handelt en dat de brede school in zijn geheel voor één overeengekomen vergoeding is verkocht en geleverd. Destijds oordeelde de Hoge Raad ook dat geen sprake is van misbruik van recht.

Toch heeft de Hoge Raad heeft eind mei 2015 prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie, in verband met de omvang het btw-aftrekrecht van de gemeente. De Hoge Raad heeft aan het Hof van Justitie de vraag voorgelegd of de gemeente ook recht op aftrek van voorbelasting heeft voor zover de stichting het gebouw om niet ter beschikking stelt aan gebruikers. Het betrof hier namelijk gebruikers aan wie de gemeente verplicht was accommodatie te verstrekken. Het Hof van Justitie heeft hierop in 2016 geantwoord dat ook voor dat gedeelte recht op aftrek van voorbelasting bestaat, er vanuit gaande dat de gemeente de brede school btw-belast heeft geleverd aan de stichting.

Conclusie Advocaat-generaal

Op 24 maart 2017 is de conclusie van Advocaat-generaal Ettema (hierna: Advocaat-generaal) gepubliceerd in deze zaak. Uit de conclusie blijkt dat de Advocaat-generaal geen economische activiteit

ziet in de levering van de brede school, omdat de gemeente gegeven de specifieke omstandigheden niet deelneemt aan een markt. De Advocaat-generaal adviseert de Hoge Raad het beroep van de gemeente Woerden ongegrond te verklaren.

De Advocaat-generaal komt tot deze conclusie naar aanleiding van de uitspraak van het Hof van Justitie in de zaak Gemeente Borsele, waarin werd bepaald dat de gemeente bij het verzorgen van leerlingenvervoer niet was aan te merken als btw-ondernemer.

Uitspraak Hoge Raad

In de opvallend korte uitspraak beslist de Hoge Raad, in afwijking van de conclusie van de Advocaat-generaal, dat de gemeente Woerden als btw-ondernemer handelt bij de levering van de brede school. In het verlengde van de beslissing van het Hof van Justitie oordeelt de Hoge Raad dat de gemeente Woerden volledig recht op aftrek heeft van de btw op (bouw)kosten van de brede school. Het beroep wordt gegrond verklaard.

De Hoge Raad ziet in de zaak Gemeente Borsele geen aanleiding anders te beslissen. Mogelijk heeft dat er mee te maken dat de Hoge Raad in eerdere aanleg (vóór het verschijnen van het arrest Gemeente Borsele) reeds oordeelde dat de gemeente Woerden in casu als btw-ondernemer moet worden aangemerkt.

Belang voor de praktijk

Uit deze uitspraak van de Hoge Raad volgt dat de invloed van het arrest Gemeente Borsele wellicht minder groot is dan door velen werd aangenomen. Desondanks moet er rekening mee worden gehouden dat de Belastingdienst schoolstructuren blijft bestrijden. Zoals bekend zijn er ook (recente) gevallen waarin de Hoge Raad in het voordeel van de Belastingdienst heeft beslist.

Wij adviseren gemeenten van geval tot geval te bekijken welke fiscale mogelijkheden er zijn bij nieuwbouw en hierover in een vroegtijdig stadium, in alle transparantie, het overleg aan te gaan met de Belastingdienst.

Ten slotte

Mocht u naar aanleiding van het bovenstaande vragen hebben, neem dan contact op met uw vaste btw-adviseur.

Deze en andere gerelateerde nieuwsberichten vindt u tevens op onze [website](#).

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.nl/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on Facebook, LinkedIn, or Twitter.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2017 Deloitte The Netherlands

To no longer receive emails about this topic please send a return email to the sender with the word "Unsubscribe" in the subject line.

Disclaimer:

This e-mail message and its attachments are subject to the disclaimer published at the following website of Deloitte:

<http://www2.deloitte.com/nl/nl/legal/Disclaimer.html>

Deloitte Belastingadviseurs B.V. is registered with the trade register in The Netherlands under number 24362840.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www2.deloitte.com/nl/nl/pages/about-deloitte/articles/over-deloitte.html> for a more detailed description of DTTL and its member firms.